

**R. P. Georgii De Rhodes Avenionensis, È Societate Iesv,
Philosophia Peripatetica, Ad Veram Aristotelis Mentem**

Rhodes, Georges de

Lvgdvni, 1671

Sect. iij. *Æternitas rerum permanentium.*

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95638)

SECTIO III.

Aeternitas rerum permanentium.

Quid sit esse
ab aeterno.

Accipe ante conditum mundum tot sæcula, quot sunt arena in littore maris; Deus iam erat: accipe totidem myriades sæculorum, Deus antea erat; hunc immensum sæculorum numerum in se multiplica, adhuc Deus infinitis sæculis est antiquior, ipse enim est omnium ævum & tempus, ante dies, ante ævum, ante tempus. Queritur ergo utrum Angelus aliquis vel homo ita creari poterit, ut coævus Deo esset, neque vlllo instanti esset Deus sine ipso. In qua controverfia.

Conclusio
negativa.

Dicendum est, ens permanens, siue corruptibile, siue incorruptibile, produci nullo modo posse ab aeterno. Ita docent quicunque negant posse creari à Deo infinitum. Negant cum S. Thoma Thomistæ omnes, & Nominales, Suarez, Valquez, Hurtadus & plures Recentiores. Scotus autem problema esse putat in 1. disp. 2. quæst. 3.

§. I.

Rationes parum efficaces.

Prima probatio
inefficax.

Probant autem assertionem propositam aliqui primò, quia si creetur ab aeterno mulier gravida, pariatque post novem menses, pariet in tempore: atqui partus erit nono mense post creationem æternam: ergo æternitas constabit novem tantum mensibus. Item segetes ab aeterno productæ non poterunt ad maturitatem perducere tempore infinito: lapis positus in medio aëre non cadet per totam æternitatem; ignis vehementissimus applicatus pulveri tormentario apprimè disposito, non poterit illum incendere per æternitatem. Quæ omnia sunt absurda, quia agens debite applicatum passo agit necessariò. In d. si non potest ignis agere in pulverem per totam æternitatem, nunquam poterit agere; quaro enim quando erit aptus, & quare non prius & prius. Denique si Petrus ab aeterno crearetur peccans, non esset liber ad cessandum à peccato; atque ita peccaret, & non peccaret.

Eius fallacia.

Respondi potest hæc omnia non esse absurda, si semel intelligatur quod creari ab aeterno in aliquo statu est conservari aeterno tempore in illo statu; & ita mulier ab aeterno prægnans, non posset parere nisi post æternum tempus; quia creari gravidam ab aeterno, est esse gravidam aeterno tempore. Stuppa constituta in mediis flammis ab aeterno tempore, non comburetur nisi post infinitum tempus; nam esse in flammis ab aeterno, est conservari aeterno tempore in flammis. Segetes ab aeterno productæ non maturefcent, nisi post æternum tempus; & lapis etiam non cadet, neque ignis applicatus pulveri tormentario illum inflammabit. Quod idem dicendum est de omnibus effectibus, qui requirunt in subiecto prævias dispositiones; nam illi non possunt esse ab aeterno, quia quod est ab aeterno, nihil habet prius. Agens debite applicatum, necessariò agit, si non impediatur; creatio autem ab aeterno impedit ne ignis agat, cum supponatur aeterno tempore conservari sine actione. Neque verum est, quod nunquam ignis posset agere; nam post æternitatem posset agere & inflammare pulverem, quamvis (ut rectè notat Suarez) non posset ex se inchoare actio-

A nem, nisi determinaretur à Deo; quia infinitum tempus quo ignis maneret sub tali dispositione, non haberet certum terminum à parte post, sed ante quemlibet terminum determinatè sumptum finiri potest; & ita ante quodlibet instans quo ignis ille ex se inchoaverit actionem, æquè bene potuisset in priori illam inchoare. Petrus qui crearetur ab aeterno liberè peccans, non posset cessare à peccato per totam æternitatem, quia peccare ab aeterno est peccare per æternitatem. Sicut ergo cum pecco non possum non peccare, sic cum pecco ab aeterno, non possum non peccare per æternitatem. Nego tamen me peccare necessariò, nisi ex suppositione quod me liberè determinem ad peccandum.

B Probant secundò, Si res corruptibilis esset ab aeterno, sequeretur quod illa esset corruptibilis & incorruptibilis; nam suppono illam esse corruptibilem: & tamen illud est incorruptibile, quod ne diuinitus quidem corrumpi potest; sed ignis ab aeterno factus non potest etiam diuinitus corrumpi aeterno tempore: ergo est corruptibilis & incorruptibilis. Imò quod est corruptibile, non potest aeterno tempore durare: ergo si res fiat ab aeterno, & duret infinito tempore, non erit res corruptibilis. Denique res creata tam est annihilabilis, quam creabilis: ergo si potest ab aeterno creari, potest ab aeterno annihilari; hoc autem absurdum est, quia si res ab aeterno esset annihilata, semper fuisset nihil; & tamen aliquando fuisset aliquid.

C Responderi potest, incorruptibile aliquid dici posse duobus modis: primò absolute, & ex sua natura, ut Deus, Angelus, & anima rationalis, quibus ab intrinseco convenit incorruptibilitas; secundò ex suppositione æternæ conservationis, ut si Deus Petrum conservare velit in æternum, qualis nunc est. Homo creatus ab aeterno esset ex sua natura corruptibilis; sed ex suppositione tamen æternæ conservationis esset incorruptibilis; quia ex suppositione quod creatur ab aeterno, debet conservari per infinitum tempus. Res ergo corruptibilis non potest ex sua natura durare per infinitum tempus; sed ex suppositione creationis æternæ potest durare. Simpliciter autem negandum est, posse aliquid annihilari ab aeterno, quia semper annihilatio supponit rem prius fuisse; nihil autem est prius æternitate.

D Probant alij tertio. Creatio est mutatio aliqua, & transitus à termino à quo ad terminum ad quem: ergo debet relinqui terminus à quo: sed in creatione æterna non relinquitur terminus à quo; cum enim terminus à quo creationis ab aeterno sit non esse negativè, semper sub eo manet creatura, quia semper licet dicere quod prius creatura convenit non esse, quam esse; ita ut si non poneretur impedimentum, scilicet creatio ab aeterno, de facto esset sub non esse tota æternitate.

E Resp. creationem ab aeterno non esse mutationem formalem, sed virtuales tantum; sicut conservatio est mutatio solum virtualis; idè negatur absolute quod creatio ab aeterno deferat terminum à quo.

Quartò denique alij probant hoc implicare ex parte diuinæ libertatis, quia esse liberum, est esse indifferens aliquandiu, & postea determinare se ad agendum: sed si Deus ageret ab aeterno, non esset vnum indifferens; si enim esset indifferens, posset aliquando non agere; si autem potuit non agere, v.g. non creare Gabrielem, vel potuit antequam crearet, & hoc implicat, quia nihil est prius

prius aternitate; vel cum creauit, & hoc implicat, quia cum agit, non potest non agere; vel postquam, creauit, quod etiam manifeste implicat.

Responderi potest, quod eo argumento multo magis probatur, quod Deus ab aeterno non potuit se liberè determinare ad creandum hominem in tempore; nego igitur requiri ad libertatem ut voluntas prius tempore sit indifferens, quam sit determinata; sufficit quod prius ratione sit indifferens, idest ut idè agat, quia se ad agendum ex sua determinatione applicat. Si ergo Deus ab aeterno creasset Gabrielem, creasset illum liberè omni instanti, quia omni instanti prius ratione quam creat, potest non creare. Si ergo queras, quandoam potuerit Deus facere ut creatura illa non esset? Respondeo Deum hoc ab aeterno potuisse prius natura quam creatura illa esset; potuit enim Deus facere ut Gabriel non esset, non antequam crearet, non postquam creauit; sed tunc cum creauit, quia non creauit necessariò nisi ex suppositione.

§. II.

Rationes magis efficaces.

Prima ratio
efficax.

Prima sit autoritas Sanctorum Patrum: nam illi sapientius aduersus Arium argumentantes, qui volebat Verbum Diuinum esse creaturam, erroris illum conuincunt ex eo, quod Verbum aeternum sit; in principio enim erat: unde inferunt, illud esse non posse creaturam; sic enim argumentantur Nazianzenus orat. 32. Cyrillus dialogo 4. de Trinitate. Imò illi sapientissime negant aeternam esse posse creaturam, Athanasius orat. 2. contra Arianos, Basilii orat. 2. contra Eunomium, Damascenus lib. 1. de fide, cap. 8. Augustinus lib. 12. ciuitatis, cap. 15. Quomodo creati fuisse dicendi sunt si semper fuisse intelliguntur? Ergo ex mente Patrum nulla creatura esse potuit ab aeterno, alioqui totum eorum argumentum inane est.

Enasio pra-
cluditur.

Neque dicas loqui Sanctos Patres de aeternitate essentiali ac necessaria, quae soli Deo conuenire potest, non autem de accidentaria, quae conuenire potest etiam creaturis.

Sed contra: nam Sancti Patres probant Verbum non esse creaturam, quia genitum est ab aeterno, non autem quia est necessariò genitum; nam esse necessariò genitum, est Verbum non esse creaturam: ergo si Patres probarent Verbum non esse creaturam, quia est necessariò genitum; probarent Verbum non esse creaturam, quia non est creatura, sed Deus. Deinde nunquam probant illud esse necessariò aeternum, sed tantum illud esse aeternum.

Secunda
ratio.

Secunda ratio est impossibilitas infiniti categorematici, ex qua planè sequitur impossibilitas rei permanentis ab aeterno; illius enim duratio esset categorematicè infinita, sicut duratio in aeternum est infinita syncategorematicè.

Tertia ra-
tio.

Tertia ratio est impossibilitas entis successiui ab aeterno; si enim esset ab aeterno Angelus, quare non posset moueri & varia cogitare; si esset ab aeterno ignis, quare non posset calefacere?

Quarta ra-
tio.

Quarta ratio sit, quia in nullo genere facere Deus potest simul quantum potest facere, ut saepe probatum est; alioqui diuidere posset continuum quantum potest diuidere; facere posset creaturam quantum maximam potest facere; quod absurdum est: sed si Deus rem permanentem fecisset ab

A aeterno, dedisset illi durationem à parte ante, quantum maximam dare potuisset: ergo non potuit creare rem permanentem ab aeterno.

Obiicitur primò. Si implicaret aliquid permanentes esse ab aeterno, vel implicaret ex parte Dei, vel ex parte creaturae, vel ex parte ipsius creationis. Non implicat primò ex parte Dei, quia Deus ab aeterno est omnipotens: secundò non ex parte ipsius creaturae, quia esse creatum significat solum esse dependens; creati autem, seu dependere ab aeterno, non est esse independens; est enim fieri ab alio; sicut creare in aeternum, non dicit esse à se. Tertio non ex parte ipsius creationis, quae non necessariò dicit nouitatem essendi; creatio enim ab aeterno esset ex nihilo subiecti, idest independens à subiecto.

Resp. existentiam creaturae ab aeterno non repugnare quidem formaliter, & directè, sed indirectè solum, & consequenter ex parte rei create; quia licet creatura formaliter & directè solum dicat independentiam; consequenter tamen negat aeternitatem, quae consequenter importat esse à se.

Obiicitur secundò. Deus ab aeterno est omnipotens: ergo Deus ab aeterno potest aliquid facere. Probo consequentiam. Tunc Deus non est omnipotens quando nihil potest facere: sed Deus ab aeterno nihil potest facere si repugnat creatio ab aeterno: ergo Deus ab aeterno non est omnipotens. Deinde si Deus esset agens necessarium, ab aeterno produxisset mundum: ergo cum sit agens liberum potuit etiam producere ab aeterno. Sicut enim actus Dei liber fuit ab aeterno, licet potuerit non esse; sic etiam creatura potuit ab aeterno esse, quamuis actu non fuerit.

Resp. Deum ab aeterno esse omnipotentem ex parte sua, sed non esse omnipotentem ab aeterno ex parte rerum creabilium, quia nihil est ab aeterno creabile: obiectum igitur omnipotentiae est res creabilis semper prius & prius; ab aeterno enim Deus potest creare: sed res non potest creati ab aeterno. Si Deus esset agens necessarium, & esset omnipotens, sequeretur omnino quod non implicaret rem creatam esse ab aeterno, sicut nunc implicat: nego autem paritatem inter actum Dei liberum, qui est increatus, atque adeò aeternus, & actum creatum.

Obiicitur tertio. Si Deus non potuit creare ab aeterno, Deus non potuit creare nisi primò; quod enim non est aeternum, habet primum: sed Deus nunquam potuit primò creare, quia quocunque instanti assignabili creare potuit prius & prius: ergo ab aeterno potuit creare.

Resp. distinguendo maiorem. Si Deus non potuit creare ab aeterno, Deus non potuit creare nisi primò determinatè, ita videlicet ut non prius potuerit, nego; non potuit creare nisi primò indeterminatè, idest semper prius, concedo.

E

QVÆSTO IV.

Mundi quidditas, perfectio, & unitas.

Retissimè duntaxat tria illa explico, quae tametsi sunt mirabilia, difficultatem tamen non habent, sed magnam exigunt considerationem, & admirationem.